

лъсистите ѝ височини. Тогава дошли и византийците и се укрепили срещу българите на друга безлъсна височина (сега Дервишъ-тепе). Императорът прѣдизвикалъ цѣли 17 дни българите да излѣзатъ отъ укрепенія^{ши} си лагеръ и да влѣзатъ въ сражение, но не сполучилъ. А понеже самъ нѣмалъ дѣрзостъта да ги нападне, принудилъ се да сключи отново миръ, който спазилъ до смъртта на Кардама.

Междусобиците въ България прѣзъ VIII-я вѣкъ, свѣрзани съ постоянніи войни съ Византия, не дали възможность на българите да обединятъ всички славянски племена на полуострова и да създадатъ отъ тѣхъ още тогава едно силно и трайно царство; но затова пъкъ, като се възползвали отъ отслабването на аварската държава, българските господари завзели къмъ края на VIII-я вѣкъ безпрѣпятствено заддунавските равнища чакъ до Карпатите; защото тамкашните славяни, като родствени на българските, не се никакъ съпротивили. Обаче до голѣмо разширение и до истинско военно могъщество достигнала българската държава въ началото на IX-я вѣкъ, когато стѣпилъ на прѣстола Кардамовиятъ наследникъ Крумъ.

V. Борби за разширяване на Дунавска България.

Крумъ (803—814 г.) — Крумъ билъ най- силниятъ и най-войнствениятъ отъ българските велики канове. Още въ началото на царуването си той завзелъ днешна югоизточна Унгария и Банатъ и подчинилъ подъ властта си аварите. Разбити отъ Карла Велики (въ 803 г.) и прогонени въ степите задъ р. Тиса, аварите били бързо и лесно покорени отъ Крума; защото между тѣхъ имало още българи и защото подчинените имъ славяни били отъ клона на българските славяни. Съ завземането на югоизточна Унгария и Банатъ българите добили на съверо-западъ обща граница съ франките и съ моравците; но главната цѣль на Крума била дру-